

מתוק מדבש

כניסת השבת – 16.09
יציאת השבת – 17.19
רבנו תם (72 דקות זמניות) - 17.39
(אופק חדרה)

שנה 11 - גיליון 416
פרשת וישב תשפ"ה

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
שפת הכנסת 'פית יוסף' ו'אפת אחים' אצנת אולפן
יחזן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

יום שישי בשעה 15.15 שיעור 'בואי כלה'
על פרשת השבוע: (להאזנה 03-6171111)
שבת קודש 14.30 - שיעור 15.30 - מנחה.
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה

לע"נ אמי גיטה בוקרה בת מנטה ע"ה
אי"ה ביום שני כב' כסלו נקיים **אזכרה**
14.45 לימוד בבית העלמין החדש
16.10 תפילות, ברכות ודברי תורה בבית
המדרש 'אהבת אחים' (במקלט ליד תבליני תם)

לראות את שלום אחיו? הרי הוא היה יכול להמתין עד שיחזור ראובן לשמש אותו והיה שואל אותו? מתרץ אחד מתלמידי המוהרא"ש זיע"א: **הקדמה:** מובא בגמרא (שבת כג', ב') 'הרגיל בנר יזכה לבנים תלמידי חכמים' וידועה השאלה והרי יש שהידרו בנר חנוכה ולא זכו? מתרץ המוהרא"ש זיע"א: מובא בגמרא (פסחים ז', ב') כי מצוות בדיקת חמץ היא לאור הנר מהפסוק 'אחפש את ירושלים בנרות' ולכן מי שרגיל לחפש את בנו בנרות דהיינו לבדוק היטב עם מי הוא מסתובב ומי החברים שלו וכיר"ב... אזי בן כזה יהיה תלמיד חכם. וזה פירוש 'הרגיל בנר' דהיינו שרגיל לחפש אחר בנו בנרות הוא יזכה לבנים תלמידי חכמים, כי שומר עליהם שלא יצאו לתרבות רעה. ובדרך רמז הוסיף הרב ע"פ ההלכה שאין להשאיר בשר ללא השגחה שלא ייעלם מן העין ויאסר (שו"ע י"ד ס' סג') וכל שכן שאין להשאיר את בנו שהוא בשר מבשרו ללא השגחה כי 'מבשרך לא תתעלם' ואם תתעלם עלול הבן להגיע לידי איסורים רבים (רח"ל) ולכן ביקש יעקב לשלוח את יוסף למרות שידע שראובן יגיע בעוד זמן מה כי רצה לדעת ולהשגיח היטב עליהם ועל מעשיהם. **מתוק מדבש!**

ובצינן 'nifef' מילתא דדג'חותא (son de Gin)

אישה אומרת לבצלה: 'קירי, אתה נחמד, חכם וחילוי'
וי' ע' א'ת כ'ל הכ'לים לבצלה'
'תודה רבה' צנה בצ'ל והאישה הוסיפה:
'הט מחכים לב' כ'כור'...
*****

הילד איננו ואני אנה אני בא (לז', ל')

מסופר ('החפץ חיים חייו ופעלו' הובא ב'לאור הנר'): שכאשר רבי ראובן כץ זצ"ל (רבה של פ"ת שבבחרותו למד בראדין אצל החפץ חיים) נפרד מהחפץ חיים כדי לנסוע לאמריקה לגייס כספים לטובת ישיבת ראדין, סיפר לו החפץ חיים כי בחורף האחרון הגיע אליו יהודי שנראה ע"פ בגדיו כעני מרוד מדוכא ופניו מלאי צער, ושאל את החפץ חיים 'רבי האם אינך מכירני? הלא אני הגביר הידוע רוזנבוים ממוסקבה, שבעבר הגעת לאלי וביקשת ממי לתמוך בישיבתך בסכום של אלפיים רובל בשנה, ואני סירבתי ונתתי לך רק מאתיים, אז לא חוננתי בשכל בעוד שעתה לאחר שהשכלתי, שוב אין בידי את היכולת לתרום, כי הבולשביקים הרשעים גזלו ממני את כל ממוני ורכושי ונותרתי חסר כל' וסיים החפץ חיים את דבריו באומרו: 'אמור להם שם באמריקה, שבימי הנעורים כשיש לאדם כח אין לו את השכל לשבת וללמוד תורה, ואילו לעת זקנה כשכבר יש שכל ומבינים את ערך התורה, כבר חסרים הכוחות לכך'

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקונים הוא לו (לז', ב)
ויש לשאול: וכי יוסף הוא בן הזקונים? והרי בנימין הוא הילד הקטן ביותר?
מתרץ נפלא רבנו ה'בן איש חי' זיע"א: **הקדמה:** הפסוק אומר (שמות כ', יא) 'כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימך' ויש לשאול: והרי ראינו כאלה שכיבדו ומתו בקיצור ימים ל"ע?

מתרץ רבנו בשם בספר אה"י (אשמח לפענוח): כאשר אדם מכבד את אביו ואמו הוא לומד מניסיון חייהם וע"י זה הוא לוקח לעצמו את שנות חייהם וכך הוא כביכול מאריך את ימי חייו.

ובזה באר רבנו הבא"ח את הפסוק (משלי י', כז) 'יראת ה' תוסיף חיים ושנות רשעים תקצורנה' כי אדם הלומד מן הזקנים לוקח לעצמו את שנות חייהם כביכול, ובההוא מוסיף לעצמו ימים ושנים, אבל הרשעים שלא לומדים לא זוכים לכך ולכן שנותיהם תקצורנה.

וזה שנאמר אצל רבי אלעזר בן עזריה 'הרי אני כבן שבעים שנה' והרי היה רק בן יח' שנה בלבד? אלא כאשר נטה ליבו ללמוד מן הזקנים נעשה כביכול כמוהם בגיל.

וזה שנאמר על יוסף 'כי בן זקונים הוא לו' שכיוון שלמד מאביו את רוב חכמתו ותורתו נטל עצמו את כל שנותיו של אביו ובההוא נעשה כביכול הבן הזקן ביותר, ולכן נאמר עליו דווקא 'כי בן זקונים הוא לו' **מתוק מדבש!**

*****

וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור... (לז', כט)

מובא במדרש רבה: 'וישב ראובן אל הבור - והיכן היה? רבי אליעזר אומר בשקו ובתעניתו (עשה תשובה על מעשה בלהה) כשנפנה הלך והציץ לאותו בור ולכן נאמר 'וישב ראובן אל הבור' אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה ואתה פתחת בתשובה תחלה? חייך שבן בנך עומד ופותח בתשובה תחלה ואיזה? זה הושע שנאמר (הושע יד', ב'): 'שובה ישראל עד ה' אלהיך'. וידועה השאלה: וכי עד אז לא היה מי שעשה תשובה? והרי ראינו שאדם הראשון וקין עשו תשובה?

מבאר רבי שמחה בונם מפשיסחא זצ"ל: מובא בגמרא (שבת נה', ב') 'כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה' כי באמת לא היה כאן חטא אלא שבדרגה שלו הקפיד עליו יעקב על פיזיותו.

ולפי זה נמצא כי ראובן הוא הראשון שעשה תשובה על דבר שכלל לא נחשב חטא, וזה שאומר לו הקב"ה 'מעולם לא חטא אדם לפני ועשה תשובה' כלומר לא היה אדם שלא חטא ועשה תשובה ובההוא אתה ראשון. **מתוק מדבש!**

*****

וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור... (לז', כט)

רש"י: ובמכירתו לא היה שם שהגיע יומו לילך ולשמש את אביו ויש לשאול: אז למה היה צריך יעקב לשלוח את יוסף

זהו זה מתחבר לתוך לב:

שהרי ידועה השאלה מה היו צריכים את נס פך השמן? הרי עצם הניצחון היה פלאי.

ועוד שאלה: הרי טומאה הותרה בציבור והיה מותר להדליק גם בשמן טמא?

והתשובה: ניצחון צבאי יכולים לייחס לגבורתם ועוז רוחם של המכבים (שהיו חלשים כמו שנאמר 'מסרת גיבורים ביד חלשים') ובאמת היה מותר להדליק בשמן טמא, אבל נס פך השמן הוכיח עד כמה ה' היה ונמצא איתם בתוך כל החושך שהם עברו, כמו שנאמר 'כי הנה החושך יכסה ארץ... ועליך יזרח ה'...' ולכן חנוכה נקרא בשם 'חג האורים'. **מתוך תפילה!**

ובעניין זה סיפור נפלא על אמי הצדקת ע"ה (שהשבוע ביום כג' כסלו הוא יום השנה לפטירתה - ת.נ.צ.ב.ה):

בשנת תשס"ז (לערך) עברה אמא ע"ה אירוע לבבי, היא נבדקה והתברר כי היא זקוקה לעבור ניתוח לב להחלפת מסתם הלב. התייעצנו עם הרב פירר שליט"א והוא המליץ לבצע את הניתוח ע"י מנתח בכיר מסוים. הגענו באופן פרטי לאותו מנתח לפגישה ונקבע תאריך לניתוח. במהלך ההכנה לניתוח הופתענו מהאמונה שאמא שידרה כדרכה לאורך כל חייה. בפייה היו תמיד אמרות אמונה כמו 'הוא רחום והוא חנון' 'אני נשענת רק עליו' ועוד... כפי שסיפרתי בעבר, בית הכנסת 'בית יוסף' היה אהבת חייה של אמא ע"ה. היא הייתה משכימה כל בוקר לנקות את בית הכנסת והייתה מדליקה נרות לכבוד כל הצדיקים. ביום הניתוח הגענו כל הילדים וליווינו את אמא לאורך כל תהליך ההכנה עד הכניסה לחדר הניתוח עצמו.

והנה, רגע לפני שהגיע אליה המרדים, אני שם לב שאמא ממלמלת בפייה מילים בלחש... התקרבותי אליה ושאלתי 'אמא, מה אמרת?' היא שתקה לרגע ואמרה לי: 'ביקשתי מהקב"ה: 'א ריבונו של עולם אני עומדת לפני ניתוח, בבקשה ממך במקום להחזיר אותי אל העפר בבית הקברות, תזכה אותי לחזור ולנקות את החול מבית הכנסת שלי'. ואכן ה' שמע את תפילתה הטהורה... היא יצאה מהניתוח וחיה עוד יב' שנים עד שבלייל שבת קודש, כג' כסלו תשע"ט היא נלקחה מאתנו במיתת נשיקה, בפנים קורנות וכמאמר הפסוק 'ותשחק ליום אחרון'.

אחים יקרים! אמא ע"ה לימדה את כולנו עד כמה אנו צריכים לדבר ישירות עם הקב"ה בשפה פשוטה, אמא לא ידעה לקרוא ולכתוב, אבל הקשר שלה עם הקב"ה היה מדהים, היא הייתה פשוט נשענת עליו במלא מובן המילה והייתה אומרת כל הזמן 'אין לי משענת אחרת רק אתה...' וכך היא זכתה לניסים גלויים ולהשגחה מופלאה. הדבר המדהים היה שאמא ע"ה נקברה במוצ"ש - ערב חנוכה ולמעשה בכל השבעה הדלקנו נרות חנוכה, כמו שהיא כל כך אהבה להדליק נרות לצדיקים בחייה. ה' יזכה את כולנו לקנות את מידת הביטחון הפשוט בקב"ה, להישען ולסמוך עליו, ונזכה כולנו לניסים ולהשגחה פרטית לנו ולילדינו, אמן!

שבת שלום ומבורך! חנוכה שמח!

וזה שאמר הפסוק 'הילד איננו' והכוונה לימי הילדות שהלכו להם 'ואני אנה אני בא' כיצד אשלים את מה שהחסרתי ללמוד בימי נעוריי... **מתוך תפילה!**

*****

היא מוצאת והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנוכי הרה (לח', כה')

מובא בגמרא (ברכות מג', ב') אמר ר' יוחנן בשם רשב"י נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים. מנלן? מתמר שנאמר היא מוצאת... מסופר על המהר"ל דיסקין זיע"א כי מטעמי בריאות היה עליו לשתות תה עם הרבה סוכר בכל יום. יום אחד הכין השמש כוס תה לרב, אבל בטעות הוא שם מלח במקום סוכר. וכיוון שהוא ידע שצריך לשים הרבה סוכר הוא שם הרבה מלח. הרב שתה את התה עד תומו תוך כדי מסירת השיעור ולא אמר מילה. לפתע נכנסה הרבנית בבהלה לבית המדרש ולחשה בבהלה לתלמידים 'היכן התה? ראיתי שהשמש השתמש עם צנצנת המלח במקום הסוכר'. התלמידים הרגיעו אותה באומנם שכנראה היה בתה סוכר ולא מלח וזאת כיוון שהרב שתה את כל הכוס.

הרבנית טעמה את שיורי התה וזעקה 'זה מלח... אוי ואבוי זה הרי מסוכן בשביל הרב עד כדי פיקוח נפש' למחרת שאלו התלמידים את הרב 'למדנו רבנו - אם זה היה מסוכן לרב עד כדי פיקוח נפש אז למה הרב שתה?' ענה הרב 'ומה יכולתי לעשות? אם לא הייתי שותה היה השמש נעלב... והרי אמרו חז"ל 'נוח לו לאדם שישליך עצמו לכבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים'.

רציון וסיפור נפלא - se fin בית כנסת de kfi בית קברות...

ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח (לט', ב')

בכל התורה אין אדם שנאמר עליו 'איש מצליח' זולת יוסף ולכאורה יש לשאול: וכי לזה יקרא 'איש מצליח'? עבד עברי שאחיו מכרו אותו למצרים, מושלך לכלא על לא עוול בכפו, בודד ללא אבא ואימא והוא נקרא 'איש מצליח'? מסביר נפלא ה'שפת אמת' זיע"א (שמעתי מהרב יוסף נחום שטרום שליט"א): כאשר האחים מתנכלים ליוסף הם זורקים אותו לבור מלא נחשים ועקרבים, ואותם נחשים ועקרבים לא נוגעים ביוסף לרעה. בהמשך הוא נמכר לאורחת ישמעאלים והתורה מספרת כי הם 'נושאים נכאת וצרי ולוט' (בשמים) ואומר רש"י כי למרות שבדרך כלל הישמעאלים נושאים איתם נפט שריחו רע, ליוסף נזדמנה 'אורחה' שנושאת בשמים.

יוסף מתבונן על כל מה שהוא עובר, ולמרות כל הסבל והצער הוא בוחר לראות את ההשגחה המופלאה לה הוא זוכה, והוא מבין כי הקב"ה מאותת לו 'אני אתך!!!' וזה נקרא 'איש מצליח' - איש שמצליח לראות בתוך כל החושך את גילוי האור הא-לוקי ועד כמה ה' מאיר לו פנים. ולפי זה הפסוק מתפרש מסופו לתחילתו: מדוע רק יוסף נקרא 'איש מצליח'?

והתשובה: משום 'ויהי ה' את יוסף' יוסף מבין שה' אתו והוא מאיר את דרכו בתוך כל החושך שסביבו.

לע"נ: אבי מורי ממוס בן ג'ורה ואמי מורת גיטה בת מנשה ז"ל
מורי חמי עמרם בן רחל ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל
מימון ספירו בן מויל טוב ז"ל / החייל חזקיהו גיא בן חנה הי"ד
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן עזחלה ז"ל

להעלחת עם ישראל: בשמת בת נורית - רפ"ש / החייל הפצוע יוחאי יהודה בן סיגל
חיה - רפ"ש / מייכאל בן מויל רפ"ש / דקל מלכה - להעלחה / סוזן בת ימנה - רפ"ש /
/ אורי ישראל - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש
להעלחת המאורסים: אהרון בוקרה הי"ו ונועה בן סימון תח' שיזכו לבית נאמן בישראל